

Samlad riskbild och intern kontrollplan

Socialnämnden Hisingen
2024

Innehållsförteckning

1	Inledning	3
2	Riskhantering socialnämnd Hisingen	4
3	Intern kontrollplan	6
4	Samlad riskbild	8
4.1	Barn och unga myndighet	8
4.2	Barn och unga resurs	10
4.3	Försörjningsstöd	11
4.4	Vuxen och Psykologenheten	12
4.5	Avdelning Stab	12
4.6	Ekonomi	13
4.1	HR	13

1 Inledning

I samband med framtagandet av verksamhetsplan ska riskhanteringen för olika riskområden sammanställas i en samlad riskbild för nämndens verksamhetsområde. Den samlade riskbilden ska beskriva åtgärder som för att minska risker och nya åtgärder som behöver vidtas.

Utifrån den samlade riskbilden ska en intern kontrollplan upprättas. Den ska innehålla de områden/processer som särskilt ska granskas under kommande verksamhetsår. Nämnd ska fatta beslut om den samlade riskbilden och intern kontrollplan senast i februari månad.

2 Riskhantering socialnämnd Hisingen

Enligt Göteborgs Stads riktlinje för styrning, uppföljning och kontroll ska nämnders och bolagsstyrelser styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten vara systematisk, förebyggande och utvecklingsinriktad och med rimlig grad säkerställa att

- verksamheten bedrivs ändamålsenligt och effektivt, med fokus på kvalitet för den verksamheten riktar sig till
- verksamheten långsiktigt bidrar till en hållbar utveckling och en god ekonomisk hushållning utifrån ett helhetsperspektiv
- lagstiftning, föreskrifter och riktlinjer som berör verksamheten följs
- informationen om verksamheten och den finansiella rapporteringen är tillförlitlig och tillräcklig

En viktig del i att säkerställa säkerhet och kvalitet för den vi är till för är att identifiera de risker som finns i verksamheten och att tillsätta förbättringsåtgärder för att minimera eller eliminera riskerna. Detta arbete är också en viktig komponent i Socialstyrelsens riktlinje om Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete (SOSFS 2011:9) som anger att vårdgivaren eller den som bedriver socialtjänst fortlöpande ska bedöma om det finns risk för att händelser skulle kunna inträffa som kan medföra brister i verksamhetens kvalitet. För varje sådan händelse ska den som bedriver socialtjänst uppskatta sannolikheten för att händelsen inträffar och bedöma vilka negativa konsekvenser som skulle kunna bli följden av händelsen. Ett bra sätt att skapa en bild över verksamhetens kvalitet och eventuella brister är att utföra olika former av egenkontroll. Dessa kontroller kan ske på många olika sätt till exempel genom stickprov och aktgranskning. Ytterligare ett sätt att skapa bilden är att analysera inkomna synpunkter eller uppkomna avvikelser.

Genom att analysera genomförda kontroller ges information om var risker finns i verksamheten. Att göra riskanalys innebär att fortlöpande bedöma om det finns risk för att händelser skulle kunna inträffa som kan medföra brister i verksamhetens kvalitet och att identifiera händelser som skulle kunna göra att verksamheten inte kan leva upp till de krav och mål som ställs enligt lag, föreskrift och beslut.

För varje sådan händelse ska

- Sannolikheten uppskattas att händelser kan inträffa
- Bedömning ske av allvarlighetsgrad om risken inträffar

Riskbedömningen åskådliggörs genom färgerna rött för hög risk, gult för mellannivå och grönt för låg risk.

För att identifiera risker till samlad riskbild 2024 har avdelningarna följt upp riskbilden från 2023 och bedömt huruvida risken behöver kvarstå till 2024 för ytterligare arbete med åtgärder. Därtill har också avdelningarna bedömt vilka risker som kan avslutas eller ändras i sannolikhet och allvarlighetsgrad. Avdelningarna

har också identifierat nya risker som behöver åtgärdas utifrån till exempel utförda egenkontroller eller avvikelser från 2023.

Avdelningarnas samlade riskbilder har sammanställts till en helhet och därefter har förvaltningsledningen beslutat om förslag på risker att nominera för särskild granskning till nämndens internkontrollplan för 2024.

Samlad riskbild följs upp i samband med årsrapport och intern kontrollplan följs upp i samband med delårsrapport augusti och årsrapport.

3 Intern kontrollplan

Kontrollplanen innehåller de risker som valts ut från den samlade riskbilden för särskild granskning under 2024. Riskerna är av sådan karaktär att de måste åtgärdas för att säkra verksamhetens kvalitet och långsiktiga hållbarhet.

Riskens totala värde visas enligt följande risknivåer och färger:



Verksamhetsrisker:

Kompetensförsörjningen - risk att förvaltningen inte lyckas säkerställa en trygg och säker bemanning på både lång och kort sikt



Riskbeskrivning

Risken är att förvaltningen inte lyckas behålla och attrahera personal både på lång och kort sikt.

Konsekvensbeskrivning

Hög personalomsättning påverkar både individ och verksamhet och är även kostnadsdrivande. Arbetsmiljön påverkas negativt vid stress och risk finns att kärnuppdraget inte kan utföras på rätt sätt.

Åtgärder

- Förvaltningen ska utveckla och förbättra möjligheten att analysera behov av kompetensförsörjning
- Förvaltningen ska utveckla möjligheten att mäta effekter av genomförda insatser.
- Förvaltningen ska fortsätta utveckla en lokal kompetensförsörjningsplan.
- Förvaltningen ska fortsätta genomföra identifierade åtgärder för att utveckla kompetensförsörjningen.

Risk att oegentligheter begås vid utbetalningar



Riskbeskrivning

Risk att förvaltningen inte har säkra och implementerade rutiner för utbetalning av försörjningsstöd utanför Treserva, utbetalning av föreningsstöd samt uppföljning av dessa.

Konsekvensbeskrivning

Att förvaltningens resurser finansierar kriminell verksamhet eller går till personer

eller andra mottagare som inte har rätt till dem. Förvaltningen tappar i förtroende och säkerhet

Åtgärder

- Säkerställ att rutiner finns framme, är implementerade och följs upp avseende utbetalningar utanför Treserva. Om inte rutiner finns ska dessa tas fram och implementeras.
- Säkerställ att rutiner finns framme, är implementerade och följs upp avseende utbetalningar av föreningsstöd. Om inte rutiner finns ska dessa tas fram och implementeras.

Risk fördelas till avdelning Försörjningsstöd samt avdelning Stadsområde välfärd och fritid.

4 Samlad riskbild

Den sammanställda samlade riskbilden redovisas uppdelat per verksamhet. Riskerna är uppdelade i följande kategorier. Syftet är att underlätta för förvaltningen att säkerställa att alla relevanta områden går igenom i samband med riskanalys:

- Omvärldsrisker
- Verksamhetsrisker
- Förtroendeskador
- Legala skador
- Bristande efterlevnad till regelverk
- Finansiella risker
- Redovisningsrisker
- IT och informationssäkerhetsrisker

Förvaltningen arbetar med samtliga risker under året och uppföljning av samlad riskbild sker i samband med årsrapport för 2024.

Riskens totala värde visas enligt följande risknivåer och färger:



4.1 Barn och unga myndighet

Verksamhetsrisker

Risk för röjande av känsliga uppgifter



Riskbeskrivning

Risk för att ärenden för personer med skyddade personuppgifter inte hanteras enligt rutin och därmed finns risk för att känsliga uppgifter röjs till obehöriga.

Konsekvensbeskrivning

Om uppgifter om personer med skyddade personuppgifter kommer i orätta händer finns det en risk för att de kan utsättas för fara. Hur stor risken och faran är beror bland annat på vem eller vilka som skyddet finns gentemot samt vari risken består.

Åtgärder

Ansvarig för introduktion uppmärksammar stadens rutin för hantering av skyddade ärenden under introduktionen. Förste socialsekreterare går igenom rutinen på metodträffar samt kontrollerar att handläggningen sker enligt rutin vid ärendegenomgång av skyddade ärenden.

Risk att barn och unga utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck (HRV) inte uppmärksammas och inte får rätt stöd



Riskbeskrivning

- Stadsrevisionen har i sin granskning uppmärksammat brister i arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck och lämnar följande rekommendationer: säkerställa att personalen får kompetensutveckling i vad hedersrelaterat våld och förtryck innebär
- säkerställa att det vidtas adekvata åtgärder om det framkommer att personal upprätthåller hedersnormer och inte främjar mänskliga rättigheter och grundläggande demokratiska värderingar
- vidta åtgärder för att säkerställa att ärenden som avser hedersrelaterat våld och förtryck registreras korrekt i verksamhetssystemet
- säkerställa att resursteamens kunskap och erfarenheter tas tillvara på ett effektivt sätt
- i samråd med förskolenämnden, grundskolenämnden och utbildningsnämnden upprätta rutiner för samverkan i ärenden som rör hedersrelaterat våld och förtryck
- säkerställa att det sker en återkoppling till den som gjort en orosanmälan om en utredning har inletts, inte inletts eller redan pågår (om anmälaren angett att hen önskar en sådan återkoppling)
- följa upp och utvärdera arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck

Konsekvensbeskrivning

Konsekvensen av ett bristande arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck kan innebära att barn som lever med HRV inte uppmärksammas och får rätt stöd. Våldet kan fortgå med allvarliga konsekvenser, såsom att barnet hindras i sin personliga utveckling, bortförande ut ur Sverige, tvångsgifte och könsstympning.

Åtgärder

Förvaltningen återkommer med åtgärder i yttrande till stadsrevisionen. Ärendet tas upp i nämnd 26 mars.

4.2 Barn och unga resurs

Verksamhetsrisker

Risk att insatser inte motsvarar behov



Riskbeskrivning

Risk att verksamhetens insatser inte svarar upp mot behoven som myndighet identifierar genom sina utredningar.

Konsekvens

Om inte insatserna leder till avsedd effekt kan behovet av stöd och bistånd kvarstå och individen riskerar bli längre kvar i ett biståndsberoende än vad de borde behöva vara. Insatsernas effekt motsvarar inte dess kostnad.

Åtgärder:

- Uppföljning och effektutvärdering av insatser är påbörjad och fortsätter hela 2024.
- Uppdragen behöver löpande följas upp på individnivå för att säkerställa att insatserna motsvarar det uppdrag som myndighet har gett. Insatserna som ges ska utgå från evidens och beprövad praktik utifrån det som de är tänkta att avhjälpa.

Vidgat uppdrag



Riskbeskrivning

Risk att verksamheten vidgar uppdraget från myndighet och utför mer än vad behovet från myndighet anger. Det riskerar bidra till en rättsosäkerhet där myndighet inte har prövat om socialförvaltningen är rätt huvudman eller vilket behov som finns av insats.

Konsekvens

Om risken infrias kan det leda till att verksamheten övertar annan huvudmans ansvar. Det finns en risk att hjälpen blir integritetskränkande för individen och familjen när insatser ges utöver det som beställningen från myndighet avser. Individen riskerar att bli kvar längre i insats än nödvändigt. Om nya behov identifieras måste ny ansökan från den enskilde göras eller en ny bedömning ske från myndighet.

Åtgärd:

- Uppdragen behöver löpande följas upp på individnivå för att säkerställa att verkställd insats svarar upp mot det uppdrag som myndighet har gett och avsluta när uppdraget är fullgjort.

- Om bedömning är att behov kvarstår av biståndsbedömd insats behöver verksamheten antingen hänvisa den enskilde att själv ansöka eller göra en orosanmälan till myndighetsutövningen.

4.3 Försörjningsstöd

Verksamhetsrisker

Risk för att det är för många utvecklingsinsatser som ska genomföras samtidigt



Riskbeskrivning

Det finns alldeles för många utvecklingsområden på gång samtidigt i staden. Risken är att implementeringen blir eftersatt.

Konsekvensbeskrivning

Om implementeringen blir eftersatt på grund av för mycket utveckling blir arbetet ogjort.

Åtgärd

En långsiktig plan ska skapas för utvecklingsarbetet

Kompetensförsörjning



Riskbeskrivning

Att inte ha tillräcklig kvalitativ kompetensförsörjning och evidensbaserade metoder som kan attrahera och erbjuda bra arbetsförhållanden.

Konsekvensbeskrivning

Risk att medarbetarna säger upp sig och att det är svårt att attrahera nya anställda.

Åtgärd

Ansökan till en forsknings och utvecklings-plattform ska ske.

4.4 Vuxen och Psykologenheten

Verksamhetsrisker

Risk för budget i obalans 2024



Riskbeskrivning

Det finns risk för budget i obalans under 2024 utifrån indexhöjningar inom köpta insatser. Budgeten tillåter inte några ökningar av klientantalet.

Konsekvensbeskrivning

Risk för att intern samverkan i staden försämras, vilket kan leda till att klienterna inte får sina behov tillgodosedda.

Åtgärder

En handlingsplan för ekonomi i balans kan komma att tas fram.

4.5 Avdelning Stab

Verksamhetsrisker

Risk för cyberattack



Riskbeskrivning

Risk för hela förvaltningen på grund av cyberattack. Det kommer att påverka vårt arbetssätt samt intern och extern kommunikation.

Konsekvensbeskrivning

Brist på information som kan skapa oro hos medarbetare.

Åtgärd

Det ska finnas fastställda rutiner för enheterna vad som gäller vid kris

IT och informationssäkerhetsrisker

Klassning av information



Riskbeskrivning

Gemensamt arbete med andra socialförvaltningar ska göras. Beslutad modell finns. Arbetet måste prioriteras av högsta ledningen. Ansvarsfördelning måste ske om vem som ska hålla i arbetet. Det finns tidsbrist i verksamheterna, bristande information från Intraservice och bristande samverkan med andra förvaltningar. En

plan ska tas fram som ska beskriva hur arbetet ska genomföras ihop med socialförvaltningarna.

Konsekvensbeskrivning

Förvaltningen är ägare av informationen och ansvarar för den.

Åtgärd

Gemensam plan för socialförvaltningar ska tas fram.

4.6 Ekonomi

Bristande efterlevnad till gällande regelverk

Köpt vårdprocessen



Riskbeskrivning

Risk att processen för köpt vård inte följs.

Konsekvensbeskrivning

En konsekvens kan bli att förvaltningen gör felaktiga prognoser och felaktiga ekonomiska åtgärder samt utbetalningar.

Åtgärder

Förslag till intern kontroll av processen kommer att tas första halvåret och sedan implementering.

4.1 HR

Verksamhetsrisker

Roller och ansvar



Riskbeskrivning

Risk att roller och ansvar är otydliga i förvaltningen

Konsekvensbeskrivning

Risk för att otydliga roller påverkar arbetsmiljö och försämrar chefers och medarbetares organisatoriska förutsättningar vilket kan leda till ohälsa och personalomsättning liksom ett sämre utfört uppdrag.

Åtgärder

Att på två års sikt arbeta fram övergripande befattningsbeskrivningar som är samstämmiga med hur förvaltningen är organiserad. Åtgärden ska utföras med stöd av HR.